

Høgskolen i Telemark

EKSAMEN

I

**1041 IDRETTSPOLITIKK OG ADMINISTRASJON –
ØKONOMI OG BUDSJETTERING**

TIRSDAG 20. NOVEMBER 2012

Tid:	4 timer (09.00-13.00)
Målform:	Bokmål
Sidetall:	Forside + 4 + to skjema (i vedlegg)
Hjelpemiddel:	Kalkulator (iht. Høgskolens eksamensreglement)
Merknader:	Finner du det nødvendig å gjøre noen forutsetninger for å besvare enkelte spørsmål, bes disse presisert
Vedlegg:	To stk. til bruk i besvarelsen av hhv. oppgave 3a) og 4b). <i>Utfylte skjemaer leveres inn sammen med annen besvarelse</i>
Info.:	Lykke til!

Eksamensresultatene offentliggjøres på Student-web.

Oppgave 1 (vekt 1/4)

Tenk deg at *du og to andre* familiemedlemmer etablerte Bø Fritidsklær AS i august 2010 ved at *hver* av dere kjøpt inn 75.000 kr (= 75 aksjer à 1.000 kr) i "oppstartsmidler" – og som inntil videre (dvs. før annen finansiering og andre investeringer/plasseringer skjedde) ble plassert på selskapets ordinære bankkonto. Rundt én måned etter etablering – dvs. før resultatregnskapet for 2010 forelå (og dermed noen registrering av opptjent egenkapital¹), så balansen slik ut: (Tallene er oppgitt i 1.000 kr og med typiske, regnskapstekniske fortegn.)

Forretningslokale	380
Inventar	110
Varebil	165
Varer	125
Bankinnskudd	65
Aksjekapital	-225
Langsiktig lån	-500
Likviditetslån	-120

- Hvor stor var totalkapitalen på hhv. etableringstidspunktet/dag 1 og ifølge balansen rundt én måned etter etablering?
- Beregn soliditeten (oppgitt som en prosentandel) ved de to tidspunktene.
- Hva var bokført verdi på omløpsmidlene, og hva beløp fremmedfinansieringen seg til på disse to tidspunktene?
- Ble opptaket av langsiktig gjeld (pantelån) ført til debet eller kredit på aktuell gjeldskonto i balansen, og kommer da nedbetaling av gjeld (= avdrag) til å føres mot debet eller kredit på kontoen?
- Ble kjøpet av varebilen (dvs. innkjøpsprisen) ført til debet eller kredit på aktuell eiendelskonto i balansen, og kommer da avskrivningene på bilen til å føres mot debet eller kredit på kontoen?

I balansen til Bø Fritidsklær AS per 31.12.10 framgikk bl.a. følgende konti:

- 1) Avsetning til tap på fordringer
 - 2) Oppgjørskonto mva.
 - 3) Påløpne, ikke-utbetalte feriepenger
 - 4) Forskuddsbetalt forsikringspremie
 - 5) Forskudd fra kunde
 - 6) Leverandørgjeld
- f) I hvilken hovedgruppe hører den enkelte av disse balansekontiene hjemme, og oppgi om den enkelte kontoen normalt vil vise en debetsaldo (ha positivt fortegn) eller kreditsaldo (vise negativt fortegn).

Selskapet fikk et årsoverskudd på 180.000 kr i «oppstartsåret» 2010, der 45.000 kr av resultatet skulle utdeles som utbytte. I løpet av 2011 skjedde det en kapitalutvidelse (emisjon) i selskapet ved at *to* kjenninger til din familie *hver* kjøpte 30 aksjer à 1.000 kr som pålydende verdi. Årsoverskuddet i 2011 ble på 414.000 kr, mens det som ble bestemt å gå til utbytte skulle *beregnes* som 400 kr per aksje multiplisert med antall aksjer etter emisjonen. Samlet egenkapital ifølge IB 2012 var på 720.000 kr.

- Hvor stor var selskapets egenkapital ifølge UB 2010, og under hvilken hovedgruppe i balansen per 31.12.10 ville du ha funnet igjen det som ble avsatt til utbyttebetaling?
- Oppgi hvordan den samlede egenkapitalen per 31.12.11 var fordelt på innskutt og opptjent egenkapital.

Oppgave 2 (vekt 1/4)

Oppstillingen på neste side er hentet fra balansen til Sportshandelen AS per 1. januar og 31. desember 2004. (Merk at oppstillingen er organisert slik at egenkapital og gjeld per 31.12 står til venstre for tallene per 1.1, mens det er motsatt for eiendeler. Ikke la deg forvirre av at konti for egenkapital og gjeld også står oppført med positivt fortegn.) Alle tallene i oppgaven er for øvrig oppgitt i hele 1.000 kr.

¹ Opptjent egenkapital vil ikke framkomme før årsregnskapet for 2010 foreligger.

	Eiendeler per		Egenkapital og gjeld per		
	01.01.04	31.12.04	31.12.04	01.01.04	
Eiendom	540	520	575	548	Egenkapital
Bilpark	308	268	625	665	Pantelån (ferdig nedbet. 1.7.09)
Inventar	400	475	120	114	Leverandørgjeld
Varer (varelager)	300	310	133	140	Skyldig skattetrekk
Kundefordringer	152	141	123	127	Skyldig arbeidsgiveravgift*
Bankinnskudd	245	212	90	88	Påløpne feriepengar
* Herav innskudd skattetrekk	140	133	28	44	Oppgjørskto. mva
Kontanter	5	8	240	224	Kassekreditt
Sum eiendeler	1 950	1 934	1 934	1 950	Sum egenkapital og gjeld
*): Inkl. påløpt arbeidsgiveravgift, dvs. arbeidsgiveravgift på feriepengene					

Merk ellers følgende tilleggsopplysninger:

- Det ble ikke avsatt midler til utbyttebetaling ved regnskapsavslutningen for 2004. Verdien på innskutt egenkapital var den samme ved utgangen av 2004 som per 1.1.2004.
- Utgiftene til varekjøp beløp seg til 1.445 i 2004.
- Konstaterte tap på fordringer utgjorde 19 i 2004. Kontoen for kundefordringer i oppstillingen viser en "netto-saldo" ved at beløpet på kontoen for avsetning til tap på fordringer er trukket fra. Kontoen for avsetning til tap på fordringer stod i en bokført verdi på -14 i IB og -18 i UB 2004.
- Eiendommen avskrives lineært over 50 år og ble i sin tid anskaffet for 1.000. Det ble ikke anskaffet noen nye biler i 2004, mens det var blitt kjøpt inn nytt inventar til en kostpris på 125. Ingenting av det nye inventaret ble avskrevet i 2004 ("innkjøpsåret"). Inventaret ellers ble avskrevet normalt i 2004, dvs. med samme beløp som tidligere år.

- a) Hvor mye utgjorde sum omløpsmidler og sum kortsiktig gjeld per 31.12.04?
- b) Hvor stort var selskapets årsresultat (overskudd eller underskudd) i 2004? Du skal ha nok opplysninger til å svare på det selv om du ikke har noe resultatregnskap å støtte deg på.
- c) Hvor store var varekostnadene i 2004?
- d) Hvor mye ble kostnadsført på kontoen "Tap på krav" i resultatregnskapet for 2004?
- e) Hvor mye betalte selskapet i avdrag på pantelånet i 2004, og påvirket dette egenkapitalen til selskapet? (Tenk deg f.eks at midler på bankinnskuddskontoen ble benyttet til nedbetalingen.)
- f) Oppgi avskrivningene til hvert anleggsmiddel i 2004.

Oppgave 3 (vekt 1/6)

Se for deg at du er selvstendig næringsdrivende og står for driften av enkeltpersonforetaket kalt BAS (som står for Bergans ArrangementsSupport). På neste side får du først presentert BAS' balanse per utgangen av oktober i 2011, samt de hendelsene (bilagene) som måtte registreres i regnskapet for påfølgende måned.

Balanse per 31.10.		
<i>Eiendeler:</i>		
Varebil	50 000	
Inventar	70 000	
Kontanter	5 000	
Bankinnskudd	25 000	
Sum eiendeler	150 000	
<i>Egenkapital og gjeld:</i>		
Egenkapital	-30 000	
Banklån	-120 000	
Sum egenkapital og gjeld	-150 000	
Økonomiske hendelser - november		
		Bilag
2.11. Betalt div. utgifter med nettbank	5 000	1
9.11. Betalt telefonregning - nettbank	2 500	2
15.11. Kontante inntekter 1.-15.	15 000	3
16.11. Satt inn på bankkonto	5 000	4
17.11. Service varebil - kontant	2 000	5
20.11. Betalt avdrag på lån - nettbank	15 000	6
28.11. Privat uttak fra kontantbeholdning	4 500	7
30.11. Kontante inntekter 16.-30.	13 000	8
30.11. Betalt div. driftsutg. kontant	7 500	9
30.11. Satt inn på bankkonto	5 000	10
30.11. Avskrivning varebil	2 000	11
30.11. Avskrivning inventar	3 000	12

- Registrér de enkelte bilagene og avslutt regnskapet for november 2011 ved å fylle ut vedlagte regnskapsskjema.
- Hvor mye større kunne privatuttaket vært i denne måneden (forutsatt alt annet likt) uten at egenkapitalen var blitt lavere enn 30.000 kr ved inngangen til desember?

Oppgave 4 (vekt 1/3)

I denne oppgaven skal du avslutte årsregnskap 2011 for enkeltpersonforetaket Bentes Trim og Fritid (heretter kalt BTF), med grunnlag i den oppgitte saldobalansen (se vedlegg) og de tilleggsopplysningene som er listet opp på neste side. Tallene er oppgitt i hele 1.000 kr.

- Hvor stort var overskuddet/underskuddet ifølge den foreløpige saldobalansen?

Les nøye! I det vedlagte skjemaet er den foreløpige saldobalansen alt lagt inn, med korrekte regnskapstekniske fortegn foran aktuelt beløp (dvs. med negativt fortegn for konti som viser kreditsaldo og positivt/ikke noe fortegn for konti som viser debetsaldo). Det endelige årsresultatet for 2011 skal bli **250 i overskudd**, etter at du har registrert tilleggsopplysningene. **NB!** Få også fram hvordan du vil registrere både nevnte overskudd og nullstillingen av konto for eier privat.

- Registrer tilleggsopplysningene (momentene) 1-9 og før opp endelige tall i kolonnen kalt "Avsluttet regnskap" lengst til høyre i vedlagte regnskapsskjema. **Det skal være nødvendig bare å påføre én ny regnskapslinje/konto - for moment 7.** Denne er det gitt plass til i skjemaet. Vis for øvrig gjerne til moment ved å påføre aktuelt nummer i parentes bak beløpet i korrigeringskolonnen.

- 1) Påløpne, ikke-forfalte renter på lån er beregnet til 22, men dette har ikke blitt regnskapsført og periodisert ennå.
- 2) Posten for husleie er belastet med 18 i forbindelse med betaling per termin 1.12.11 som gjelder forskuddsbetalt husleie for perioden desember 2011 og januar og februar 2012.
- 3) Renteinntekter fra bankkonti for 2. halvår på 10 er ikke blitt godskrevet og periodisert ennå.
- 4) Avskrivninger på maskin- og bilpark i 2011 har ved en feil blitt regnskapsført med 25 for mye.
- 5) Det har vært vareopptelling, og beholdningen ble vurdert til 465 per 31.12.11 basert på kostpriser.
- 6) Tapsrisikoen i kundefordringene er vurdert til 14 ved utgangen av 2011.
- 7) Foreløpig er det ikke regnskapsført at en kunde medio desember 2011 innbetalte 20 som forskudd på varer fra BTF, men der leveransen og tilhørende fakturering først skulle skje i slutten av januar 2012. Beløpet ble innbetalt til BTF sin ordinære innskuddskonto i banken.
- 8) Det ble i romjula sendt en kreditnota på 15 inkl. mva. til en kunde som hadde klaget på et vareparti levert og solgt på kreditt medio desember 2011. Kredittiden var fastsatt til 30 dager. I skjemaet er alt påført hvordan momsdelen av denne kreditnotaen skal registreres, mens du må ta deg av resten av føringen.
- 9) Kostnadskontoen for forsikringer er belastet med 4 som gjelder forsikringspremie også for en periode (januar-mars) som går inn i 2012.

- c) Hvor mye større eller mindre var egenkapitalen i foretaket ved utgangen av 2011 enn ved inngangen? Få fram hvordan denne effekten mot egenkapitalen er sammensatt av årsresultatet og eiers privatuttak.
- d) Viser en kreditsaldo på oppgjørskontoen for mva. at bedriften er skyldig overfor eller har til gode mva. fra avgiftsmyndighetene? Hvilket beløp som skyldig eller til gode hadde BTF for den siste momsterminen (nov.-des.) i 2011 ifølge endelig balanse?

VEDLEGG (SKJEMA TIL INNLEVERING)

KANDIDAT-NR: _____

REGNSKAPSSKJEMA FOR OPPGAVE 4, B)

<u>BALANSE</u>	<u>SALDOBALANSE</u>	<u>KORRIGERING</u>	<u>AVSL. REGNSKAP</u>
Eier privat	180		
Eier kapital	-1.064		
Langsiktige lån	-850		
Leverandørgjeld	-142		
Oppgjørskonto mva.	-45	3 (8)	
Annen kortsiktig gjeld*	-37		
Maskin- og bilpark	900		
Inventar	475		
Varer	380		
Kundefordringer	142		
Avsetn. til tap på fordringer	-12		
Forskuddsbetalte utgifter**	0		
Bankinnskudd	150		
Kontanter	73		
<u>RESULTATREGNSKAP</u>			
Varesalg	-1.480		
Renteinntekter	-18		
Varekjøp (-kostnader)	885		
Forsikringer	24		
Strøm	149		
Husleie	100		
Tap på krav/fordringer	10		
Avskrivninger	75		
Driftskostnader bilhold	26		
Rentekostnader	79		
Disponering av årsresultat			

*): Inkl. påløpne, ikke-forfalte utgifter periodisert som kostnader i resultatregnskapet.

**): Knyttet til periodiseringer av husleie og forsikringer.

KANDIDAT-NR: